

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Boico Victor,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 22 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe Tonciu Ilie Dumitru,

***Tocnciu Ilie xxxx**, născut la xx xx xxxx,
originar și domiciliat în xxxx xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.09.2012 - 09.06.2017;

Instanță de apel: 29.08.2017 - 22.11.2018;

Instanță de recurs: 07.02.2019 - 06.08.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul sediul Central din 09 iunie 2017, procesul penal privind învinuirea lui Tonciu Ilie privind săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.171 alin.(1) și art.172 alin.(1) Cod penal, a fost încetat pe motiv că, există o hotărâre a organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale în privința inculpatului.

A fost achitat Tonciu Ilie de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, pe motiv că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Arabadji Angela a fost lăsată fără soluționare.

2. De către organul de urmărire penală Tonciu Ilie este învinuit de faptul că, la data de 19 mai 2012, aproximativ la ora 12:30, aflându-se la domiciliul cet. Munteanu Nicolai, a.n. xxxx, locuitor al satului xxxx, r-nul xxxx, în procesul unei certe, cu scopul cauzării vătămarilor intenționate grave, i-a aplicat ultimului multiple lovituri peste cap și alte regiuni ale corpului cu mâinile și picioarele, în urma leziunilor corporale primite la data de 15 iunie 2012, cet. Munteanu Nicolai a decedat. Conform raportului de expertiză medico-legală nr.138 din 15 iunie 2012, moartea cet. Munteanu Nicolai a survenit în rezultatul hemoragiilor secundare în trunchiul cerebral, ca rezultat a traumei cranio-cerebrale închise, s-a depistat: trauma cranio-cerebrală închisă, cu hematom subdoral pe stânga (50 ml), sperat clinic

(aproximativ 120 ml), hemoragii intracerebrale, hemoragii în trunchiul cerebral, excoriații pe față și fractura oaselor nazale (conform documentelor medicale), ce au fost produse în urma acțiunii traumatice cu obiect(e) contondent(e) dur(e), nu contravin cu timpul și circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu cauza decesului, prezintă pericol pentru viață și în conformitate cu acest criteriu se califică în ansamblu ca vătămare corporală gravă.

Tot el, este învinuit de faptul că, la data de 12 aprilie 2009, aproximativ la ora 10:00, urmărind scopul de a intra în raport sexual cu Arabadji Angela a urcat-o pe ultima în autoturismul său de model "Mercedes Benz 1400", număr de înmatriculare xxxx, cu care s-a deplasat într-o pădurice de la marginea s. Giurgiulești, r-nul Cahul, unde aplicându-i câteva lovituri Angelei Arabadji cu mâinile în regiunea capului i-a înfrânt rezistența opusă și a întreținut cu ea, contrar voinței ei, un raport sexual în formă naturală.

Tot el, este învinuit de faptul că, la data de 12 aprilie 2009, aproximativ la ora 10:00, urmărind scopul de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă cu Arabadji Angela aflând-u-se în autoturismul său de model "Mercedes Benz 1400", cu n/î xxxx, lângă o pădurice de la marginea s. xxxx, r-nul xxxx, aplicându-i câteva lovituri acesteia cu mâinile în regiunea capului, i-a înfrânt rezistența opusă și a întreținut cu ea, contrar voinței ei un raport sexual în formă perversă.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Tonciu Ilie să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(1), 172 alin.(1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în privința acestuia în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. La fel, a solicitat recunoașterea culpabilă a inculpatului de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

De asemenea, a solicitat instanței de apel admiterea parțială a acțiunii civile înaintate de partea vătămată, Arabadji Angela, iar acțiunea succesului părții vătămate de a fi încetată, în legătură cu renunțul reclamantului la acțiune.

3.1. În motivarea apelului a invocat că, sentința Judecătorei Cahul din 09.06.2017 este ilegală și urmează a fi casată, din următoarele considerente:

- în partea încetării procesului penal în privința lui Tonciu Ilie învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(1), 172 alin.(2) Cod penal, a reținut prevederile hotărârii Curții Constituționale nr.12 din 14 mai 2015, prin care a fost declarat neconstituțional art.287 alin.(1) al Codului de procedură penală, însă în conformitate cu prevederile art.140 alin.(1) al Constituției Republicii Moldova, legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. Deci, la momentul emiterii ordonanței Procurorului raionului Cahul, Tomița Mihail, din 12 septembrie 2011, norma de procedură penală, prevăzută de art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, era în vigoare și constituțională. De asemenea, conform art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale;

- reiterând dispozițiile art.60 alin.(1) lit. b), alin.(4) Cod penal, a notat că după comiterea infracțiunilor, prevăzute de art.art.171 alin.(1), 172 alin.(1) Cod penal, Tonciu Ilie a comis la 19 mai 2012 infracțiunea prevăzută de art.151 alin.(4) Cod

penal, astfel prescripția tragerii lui la răspundere penală a fost întreruptă, din motiv că au expirat 5 ani, iar procesul penal de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(1), 172 alin.(1) Cod penal, urmează să fie încetat în privința inculpatului, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală;

- în partea achitării inculpatului învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal a relevat că, sentința Judecătorei Cahul din 09 iunie 2017 nu conține nici o analiză a probelor acuzării și nici o motivare de ce instanța de judecată respinge aceste probe și din ce cauză pune la baza sentinței de achitare probele prezentate de către apărare. Instanța de judecată s-a limitat doar la concluzia că, declarațiile succesului părții vătămate Munteanu Ana și ale martorilor Saraianu Olga, Saraianu Natalia, Tonciu Maria, Arabadji Gheorghe, Jeca Nicolae, Niculiseanu Teodora, Tornea Eugenia și Alexandru, nu demonstrează vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, fără a intra în esența acestor declarații;

- consideră că, comiterea de către a infracțiunii, prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, este probată prin declarațiile lui Ursu Aliona, care a fost martor ocular al maltratării lui Munteanu Nicolae și a relatat detaliat acțiunile inculpatului, care au dus la decesul părții vătămate, însă, instanța de fond nu a făcut analiza acestor declarații importante, care urmau să fie puse la baza condamnării lui Tonciu Ilie;

- a subliniat că, este stranie excluderea din calitatea de probe a rapoartelor de expertiză nr.165/d din 02 august 2012 și nr.138 din 16 august 2012, care demonstrează existența vătămarilor corporale grave la partea vătămată, arată mecanismul cauzării lor și indică că anume în urma acestor vătămări a survenit decesul acestuia;

- este neconcludentă afirmația instanței despre neverificarea versiunii de maltratare a părții vătămate de către Pancu Alexandru, deoarece această versiune a fost verificată în instanța de judecată. În acest sens, la demersul părții apărării au fost audiați martori care au relatat că, la data de 16, 17 mai 2012 partea vătămată a fost maltrată de către Pancu Alexandru și după bătaie a plecat acasă. Astfel, este evident că decesul părții vătămate nu putea să survină în urma maltratării sale de către Pancu Alexandru, deoarece vătămarile grave, cauzatoare de moarte, au fost cauzate mai târziu, după cum indică expertizele medico-legale;

- este neînțeleasă concluzia instanței de achitare a inculpatului din lipsa existenței faptei infracțiunii, întrucât această concluzie nu este argumentată detaliat, nefiind clar ce a avut în vedere instanța la expunerea acestei concluzii. Însă, probele prezentate în ședința de judecată combat cu vehemență această concluzie, deoarece s-a stabilit cu certitudine că părții vătămate i-au fost cauzate vătămări corporale grave, în urma cărora el a decedat, din care considerente opinează că faptul infracțiunii există.

În concluzie, procurorul a relatat că instanța de judecată, adoptând soluția de achitare a inculpatului, s-a limitat la o motivare insuficientă și contrară probatoriului administrat pe cauză, or, procurorul a invocat probe concrete - declarațiile martorilor și rapoartele de expertize medico-legale.

Anume asupra acestor circumstanțe relevante instanța de fond nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat arbitrar, fără o argumentare cuvenită, respingând neîntemeiat aceste probe pertinente, concludente, utile și veridice, care, în opinia

acuzatorului de stat, confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 22 noiembrie 2018, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre în partea privind achitarea inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.151 alin.(4) Cod penal, prin care Tonciu Ilie învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.151 alin.(4) Cod penal a fost achitat deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, în rezultatul analizei și verificării circumstanțelor și evenimentelor ce țin de învinuirea lui Tonciu Ilie de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(1), 172 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe în această parte. A invocat că, prima instanță just și legal a menționat că raportând situația creată la normele enunțate, ajunge la concluzia de a înceta procesul penal, pe motiv că, există o hotărâre a organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale în privința inculpatului.

Instanța de apel a reținut că, într-adevăr urmărirea penală în privința lui Tonciu Ilie învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(1), 172 alin.(1) Cod penal, a fost încetată de opt ori, ulterior, a fost reluată urmărirea penală, fapt care încalcă dreptul de a nu fi urmărit sau pedepsit penal de două ori pentru aceeași faptă, drept garantat de art.4 Protocolul 7.

A enunțat că, temei de reluare a urmăririi penale a servit faptul că, procurorul care a condus urmărirea penală, la adoptarea soluției de încetare a procesului penal a apreciat necorespunzător circumstanțele cauzei, fiind omise unele argumente aduse în plângerea părții vătămate. Ordonanțele de reluare a procesului penal nu sunt suficient de motivate, or, în lipsa unei argumentări de reluare a urmăririi penale aduce atingere dreptului la un proces echitabil garantat de art.6 CEDO, iar punerea sub învinuire repetat și nejustificată suficient duce la încălcarea dreptului la apărare.

A evidențiat că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015, privind excepția de neconstituționalitate a art.287 alin.(1) Cod de procedură penală (reluarea urmăririi penale), a fost declarat neconstituțional art.287 alin.(1) Cod de procedură penală. S-a indicat că, condițiile care admit reluarea urmăririi penale prevăzute la art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, depășesc limitele circumscrise de Convenția Europeană, constituind o derogare, inadmisibilă de la prevederile art.4 Protocolul 7, potrivit căruia nici o derogare de la prezentul articol nu este îngăduită în temeiul art.15 CEDO. Statele nu sunt în drept de a institui, prin legi, alte temeiuri de redeschidere a proceselor încetate anterior.

La fel, instanța de apel a reiterat că, prevederile înscrise la art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, în fapt, acordă procurorului ierarhic superior dreptul de a relua urmărirea penală oricând și în lipsa unor temeiuri clar definite, care ar putea fi considerate judicioase în fiecare caz individual. Astfel, norma supusă controlului constituționalității plasează persoana într-o stare de incertitudine pentru un termen nedefinit și pentru circumstanțe care pot fi invocate aleatoriu la redeschiderea cauzei penale.

De asemenea, instanța de apel a subliniat și prevederile art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, conform cărora hotărârea organului de urmărire penală de

scoatere a persoanei de sub urmărirea penală sau de încetare a urmăririi penale, precum și hotărârea judecătorească definitivă, împiedică reluarea urmăririi penale, punerea sub o nouă învinuire mai gravă față de aceeași persoană, pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea pronunțată.

În consecință, instanța de apel a susținut că, odată cu încetarea urmăririi penale, scoaterea se sub urmărire penală sau clasarea cauzei penale, persoana urmează a dispune de certitudinea și convingerea că, nu va mai fi bănuită și urmărită penal. În speță, urmărirea penală odată încetată, clasată nu poate fi reluată, iar persoana odată scoasă de sub învinuire nu poate fi pusă repetat, în caz contrar se va încălca principiul "non bis in idem". Mai mult, potrivit jurisprudenței Curții Europene, acest principiu impune autorităților publice competente nu doar interdicția de a judeca repetat o persoană, dar și interdicția de a urmări penal de mai multe ori persoana pentru aceeași faptă.

Instanța de apel a explicat că, dreptul persoanei de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori se deduce, indubitabil, din prevederile art.7 alin.(2) Cod penal, potrivit cărora „nimeni nu poate fi supus de două ori urmăririi penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă” și de art.22 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează că „nimeni nu poate fi urmărit de organele de urmărire penală, judecat sau pedepsit de instanța judecătorească de mai multe ori pentru aceeași faptă”.

Analizând ordonanțele emise de procuror, instanța de apel a constatat că, ordonanțele de reluare a urmăririi penale și punerea sub învinuire a lui Tonciu Ilie contravine prevederilor art.6 pct.44), art.22 alin.(2), 287 alin.(4) Cod de procedură penală, art.4 Protocolul 7 al CEDO și art.7 alin.(2) Cod penal, deoarece, reieșind din textul ordonanțelor de reluare a urmăririi penale, menționate supra, în privința lui Tonciu Ilie, instanța de apel a identificat că, la caz, nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza dată, astfel persoana în cauză, a „beneficiat” de o repetare a urmăririlor, iar principiul "non bis in idem" consacrat în art.4 din Protocolul nr.7, vizează și cazul dublelor urmăriri. Or, potrivit jurisprudenței CEDO, după ce s-a închis definitiv o procedură penală „chiar și simpla formulare a unor bănuieli cu privire la nevinovăția unei persoane este nelegală,,.

Instanța de apel a reținut că, potrivit Hotărârilor Curții Constituționale din 23.11.2010 și 14.05.2015, au fost declarate drept neconstituționale prevederile art.63 alin.(6) și, respectiv art.287 alin.(1) Cod de procedură penală. La fel, aceste stipulări au fost reținute și în decizia Curții Constituționale nr.81 din 18.11.2016, unde Curtea în pct.25 a atenționat încă o dată că, în cazul în care ordonanțele de reluare a urmăririi penale nu sunt întemeiate pe circumstanțele prevăzute la art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, acestea sunt lovite de nulitate absolută și nu produc consecințe juridice, totodată a notat că, neretroactivitatea hotărârilor instanței de jurisdicție constituțională nu poate prevala în situația în care la baza hotărârilor judecătorești sunt puse prevederi legale care contravin drepturilor și libertăților fundamentale și prin efect sunt declarate neconstituționale. Astfel, prin soluționarea definitivă a litigiului, Tonciu Ilie a fost privat de un remediu efectiv al apărării drepturilor și intereselor sale legitime.

De asemenea, s-a reținut că, potrivit art.287 alin.(4) Cod de procedură penală, în cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărârea respectivă. Astfel, instanța de apel a conchis că în cauză, nu au fost stabilite careva fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental care în cadrul urmăririi precedente ar fi afectat hotărârea respectivă, prin urmare ordonanțele de reluare a urmăririi penale în cauză sunt contrare prevederilor art.art.22 și 287 alin.(4) Cod de procedură penală, de unde se prezumă că procesul penal în privința inculpatului neîntemeiat a fost reluat.

La fel, instanța de apel a subliniat că ordonanțele de reluare a urmăririi penale, în cazul în care a fost încetată urmărirea penală în privința inculpatului din motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(1), 172 alin.(1) Cod penal, nu sunt întemeiate pe circumstanțele prevăzute în art.287 alin.(4) Cod de procedură penal, sunt lovite de nulitate absolută și nu produc careva consecințe juridice.

4.2. Lecturând textul sentinței, instanța de apel constată justă concluzia expusă în partea motivată precum că ansamblu probatoriu cercetat nu confirmă vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii, totuși, instanța de apel a considerat neîntemeiată concluzia primei instanțe la soluționarea cauzei de învinuire a inculpatului Tonciu Ilie în comiterea infracțiunii prevăzută de art.151 alin.(4) Cod penal, achitarea pentru că nu s-a constatat existența infracțiunii. Or, prima instanță eronat l-a achitat pe inculpat, pe motiv că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, deoarece temeiul legal este adoptarea sentinței de achitare pentru că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, din care considerente apelul procurorului urmează a fi admis din alte motive și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri.

Instanța de apel, în rezultatul verificării împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate a conchis că, aceste probe nu atestă vinovăția inculpatului Tonciu Ilie în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, la momentul când pentru emiterea unei sentințe de condamnare este necesar un cumul de probe, care incontestabil certifică despre săvârșirea infracțiunii numite de către inculpat.

S-a menționat că, există două temeuri conform căreia persoana poate fi recunoscută nevinovată și două procedee prin care se stabilește nevinovăția. În ceea ce privește primul procedeu recunoașterea sau stabilirea nevinovăției corespunde nevinovăției reale a inculpatului. Această situație este realizată doar atunci când a fost stabilit cu desăvârșire că fapta social periculoasă nu a existat sau că nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Caracteristica celui de al doilea procedeu este răsfângerea asupra deciziei cu privire la nevinovăție a prezumției de nevinovăție, deoarece conform ei orice dubiu ce apare pe parcursul examinării cauzei penale este interpretat în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului conform art.8 alin.(3) Cod de procedură penală. Necontestarea existenței faptului infracțional determină ca inculpatul să fie achitat conform prevederilor legale, bazându-se pe faptul că, au fost examinate toate materialele și probele prezentate instanței și ele nu dovedesc faptul cu privire la

vinovăția inculpatului.

Instanța de apel privitor la procedura de stabilire a nevinovăției a remarcat că, nevinovăția în procesul penal desemnează ori faptul inexistenței reale a faptei social periculoase ori ca urmare a procesului probațiunii nedovedirii existenței ei, după ce au fost examinate toate probele. Astfel, în primul caz avem toate probele care ne indică despre nevinovăția persoanei, pe când în cel de al doilea nu există probe sau acestea nu sunt suficiente pentru a dovedi vinovăția inculpatului.

La fel, s-a enunțat că pentru a stabili adevărul în procesul penal, activitatea de probațiune și însăși probele trebuie să reflecte imparțial evenimentele care au avut loc în realitate. Activitatea de probațiune spre deosebire de alte forme de cunoaștere este împiedicată de unii factori obiectivi și subiectivi.

Din cele expuse rezultă că, esența achitării este reprezentată de rezultatele probațiunii. Astfel, instanța de apel a reținut lipsa probelor care confirmă că fapta incriminată de acuzare a fost săvârșită de către inculpat și concomitent lipsa în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii, prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal.

În plus, a subliniat că în cazul variantei de infracțiune de la art.151 alin.(4) Cod penal se consideră caracterul complex al obiectului juridic special care include: *obiectul juridic principal* constând în relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei și *obiectul juridic secundar* care este format din relațiile sociale cu privire la viața persoanei. *Obiectul material* al infracțiunii de vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății îl reprezintă corpul persoanei. *Subiectul* infracțiunii specificate la art.151 Cod penal este persoana fizică responsabilă.

Raportată la infracțiunile contra sănătății, această variantă de infracțiune se aseamănă, cu urmările secundare produse - decesul victimei, cu infracțiunile contra vieții. Ca urmare, pedeapsa pentru o asemenea infracțiune, care prezintă cel mai ridicat grad de pericol social în contextul infracțiunilor contra sănătății, se apropie de asprimea pedepselor aplicate pentru cele mai grave infracțiuni contra vieții.

Din punctul de vedere al laturii obiective, instanța de apel cu o mare doză de rezervă a afirmat că, art.151 alin.(4) Cod penal prevede răspunderea pentru două infracțiuni: 1) vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății; 2) lipsirea de viață din imprudență. Decesul victimei trebuie să se găsească într-o legătură de cauzalitate directă cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății. Mai mult, această legătură de cauzalitate trebuie să fie cuprinsă de vinovăția făptuitorului.

Instanța de apel a accentuat că, decesul victimei a fost determinat în mare parte de starea de sănătate a victimei, caz în care este suficientă orice influențare din afară pentru a fi posibil sfârșitul, astfel, cele comise nu pot fi calificate potrivit art.151 alin.(4) Cod penal.

În planul laturii subiective, infracțiunea specificată la art.151 alin.(4) Cod penal se caracterizează prin intenție față de urmările prejudiciabile primare și prin imprudență față de urmările prejudiciabile secundare. Prin urmare, instanța de apel a conchis că, acuzatorul de stat nu a probat că infracțiunea prevăzută de articolul supra indicat a fost comisă de Tonciu Ilie și în acțiunile lui există elementele infracțiunii.

Instanța de apel remarcă că, din Raportul de expertiză medico-legală nr.138 din data de 16.08.2012 se confirmă că: 1) moartea cet. Munteanu Nicolai, a.n. xxxx, a survenit în rezultatul hemoragiilor secundare în trunchiul cerebral, ca rezultat a

traumei cranio-cerebrale închise, ce se confirmă prin datele obținute la examinarea medico-legală a cadavrului și adevărate cu cele histologice; 2) la examinarea medico-legală a cadavrului, cât și a documentelor medicale prezentate, s-a depistat: traumă cranio-cerebrală închisă, cu hematom subdural pe stânga 50ml), operat clinic (aprox.120ml), hemoragii intercerebrale, hemoragii în trunchiul cerebral, excoriații pe față și fractura oaselor nazale (conform documentelor medicale), ce au fost produse în urma acțiunii traumatice cu obiect contondent dur, contravin cu timpul și circumstanțele indicate, au legătură directă cu cauza decesului, prezintă pericol pentru viață și în conformitate cu acest criteriu se califică în ansamblu ca vătămare corporală gravă; 3) în rezultatul investigației toxico-chimice, în sângele cadavrului s-a depistat 0,4 % de alcool etilic, ceea ce la persoanele vii, de obicei, provoacă o influență neînsemnată a alcoolului. Luând în considerație starea de putrefacție a materialului biologic (sângelui), rezultatul poate fi considerat relativ.

Din declarațiile martorului Ursu Aliona, care unica a văzut și a fost prezentă la incidentul între inculpatul Tonciu Ilie și partea vătămată Munteanu Nicolai, s-a stabilit că „pe data de 19 mai 2012 aproximativ la ora 12:00, a venit domnul Tonciu Ilie la casa ei părintească în s. Cîșlița Prut. A început să se sfădească cu Munteanu Nicolai. Pe urmă s-au luat la bătaie. Tonciu Ilie l-a pălit în cap cu piciorul pe Munteanu Nicolai. După aceasta a urcat în mașină și a plecat.”

Instanța de apel a remarcat că, faptul căderii fără cunoștință a lui Munteanu Nicolai a avut loc după ce pleca-se Tonciu Ilie.

De asemenea, instanța de apel a reținut și declarațiile precum că, „Bătaia a avut loc în ogradă la casa ei părintească” și aceasta se confirmă de alți martori audiați în ședința instanței de apel, și anume Saraianu Natalia și Sarioglo Olga, care sunt vecinele ei.

Instanța de apel a menționat că, s-a stabilit cu certitudine prin Raportul de expertiză medico-legală nr.165/d din data de 11.06.2012, că în rezultatul examenului medico-legal a documentelor medicale prezentate pe numele cet. Munteanu Nicolai, anul nașterii 1969, s-a constatat: traumă cerebrală, cu excoriații pe față, fractura oaselor nazale, hematom subdural pe stânga (aprox. 120ml), coma II, ce au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice cu obiect(e) contondent(e) dur(e), nu se exclude categoric formarea lor în urma lovirii cu picioarele încălțate în încălțăminte militară, nu contravin cu timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămare corporală gravă. Leziunile corporale depistate sunt puțin caracteristice mecanismului căderii la pământ și lovire de careva obiecte.

În partea ce ține de probabilitatea că, aceste leziuni corporale s-au format la partea vătămată în urma lovirii cu picioarele încălțate în încălțăminte militară, instanța de apel a menționat că, aceste concluzii sunt neclare și nu se acceptă ca probă din motivul lipsei unei poziții confirmate de alte probe.

Totodată, instanța de apel nu poate menționa cu certitudine că proba respectivă confirmă că, decesul lui Munteanu Nicolae se află într-o legătură de cauzalitate directă cu vătămarea gravă a integrității corporale, ca urmare a acțiunilor inculpatului.

Instanța de apel a enunțat că, prin rapoartele de expertiză se confirmă existența vătămărilor corporale la Munteanu Nicolai dar în coraport cu declarațiile succesului părții vătămate Munteanu Anna și a martorilor Ursu Aliona, Saraianu

Natalia, Saraianu Olga, Tonciu Măria, Tornea Eugenia, Pancu Alexandru, Jeca Nicolae, Nicoliseanu Teodora și Arabagi Gheorghe, nu se demonstrează că lovitura care a fost aplicată de către inculpat a dus la decesul victimei.

Mai mult, instanța de apel a reiterat declarațiile lui Ursu Aliona anterior celor întâmplare „Nicolai Munteanu a avut conflict cu Pancu Alexandru, adică a avut cu el bătaie. Erau amândoi cinstiți. Aceasta s-a întâmplat cu o săptămână înainte de cazul dat.” În ședința instanței de fond Saraianu Olga a comunicat că de la Ursu Aliona a aflat că Munteanu Nicolaie s-a bătut cu Pancu Alexandru și vătămatul avea vânătă la ochi, nasul era julit și la cap era lovit, mai vechi.

Astfel, instanța de apel a constatat că până la deces victima a avut două conflicte cu lovituri și ceartă, cu Pancu Alexandru și cu Tonciu Ilie. Aceste circumstanțe pun la îndoială legătura de cauzalitate între decesul părții vătămate și lovitura aplicată de Tonciu Ilie, deoarece s-a stabilit că anterior partea vătămată a mai avut un conflict cu lovituri, între el și Pancu Alexandru, în acest sens, instanța a considerat că la efectuarea expertizelor medico-legale și la examinarea medico-legală a cadavrului nu au fost delimitate traumele cauzate părții vătămate până la conflictul cu Tonciu Ilie, adică cauzate în conflictul cu Pancu Alexandru despre care declară martorii.

Aferent concluziei, s-a menționat că nefiind separate leziunile corporale la cele ce au fost aplicate de Pancu Alexandru și la cele ce au fost aplicate de Tonciu Ilie, și în urma cărora a survenit decesul lui Munteanu Nicolae nu este posibil de a determina cauzalitatea între urmările care au survenit de la acțiunile lui Tonciu Ilie pentru întrunirea în acțiunile inculpatului, elementelor infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a invocat faptul că existența unui conflict între partea vătămată și Tonciu Ilie nu se exclude, or, reieșind din declarațiile martorilor, Tonciu Ilie a avut posibilitatea de a se deplasa la casa unde locuia partea vătămată și a avut timp pentru un conflict, însă instanței nu-i este cunoscut ce urmări au produs acțiunile lui Tonciu Ilie în conflictul cu Munteanu Nicolaie.

În continuare, în urma studiului Fișei medicale a bolnavului de staționar Nr.5023 a IMSP SR Cahul a cet. Munteanu Nicolai, a.n. xxxx, sa constatat că pacientul în perioada 08-11.06.2012 a primit tratament conform foii de prescripții medicale (sol. Piracetam; sol. Papaverină; sol. Fracsiparină; sol. Vinpocetină; împreună cu NaCL 0,9%; sol Vitamina B1; sol Vitamină B6; sol. Analgin; sol Bimedil; sol Ac. Nicotinic: sol. Eufilini;), careva utilaje medicale pentru menținerea stării lui în perioada menționată nu au fost utilizate. La caz, pacientul a fost externat pentru tratament în condiții de ambulator pe motivul că starea generală a fost relativ satisfăcătoare, hemo-dinamic compensat, febră nu face. Comisia nu exclude faptul că pacientul putea fi tratat ambulatoriu cu respectarea indicațiilor prescrise (evidența la neurolog, neurochirurg, medicul de familie, prelucrarea zilnică a escarelor și tratament medicamentos). Comisiei (necătând la demersurile făcute), nu au fost prezentate careva documentație medicală, care ar permite evaluarea asistenței medicale a părții vătămate, din momentul externării până la deces."

Deci, s-a reținut că Munteanu Nicolae a fost externat din spital în stare relativ satisfăcătoare fără a exista pericol pentru viața acestuia. Însă, organul de urmărire penală nu a investigat și nu a stabilit dacă externarea și tratamentul necorespunzător la domiciliu au avut efect negativ asupra stării sănătății lui Munteanu Nicolae cu pericol pentru viața acestuia, legătura cauzală cu decesul acestuia.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel reiterând prevederile art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, a conchis că inculpatul Tonciu Ilie urmează a fi achitat deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel nu a dat o analiză a fiecărei probe prezentate de către acuzare, nu le-a apreciat, conform art.101 Cod de procedură penală, fiecare separat și toate probele în coroborare, atât a probelor cercetate în cadrul cercetării judecătorești, cât și cele administrate în cadrul urmăririi penale. De asemenea, a notat că instanța de apel nu a efectuat o investigație eficientă în vederea clarificării tuturor circumstanțelor care au importanță pentru justa soluționare a acestui caz, concluzionând pripit asupra faptului că, în acțiunile inculpatului nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal.

A indicat că, instanța de apel nu a analizat și nu a apreciat declarațiile depuse de martorii Ursu Aliona, Saraianu Olga, subliniind fragmente din declarațiile acestora: “Tonciu l-a pălit în cap cu piciorul pe Munteanu”, “inculpatul l-a lovit de vreo cinci ori”, “După loviturile aplicate deodată a pierdut cunoștința și ei l-au adus în casă.”, “Totul s-a petrecut ochii ei”, “Când Munteanu a fost internat în spital el era fără cunoștință, el nu vorbea, nu se mișca”, “Când decedatul a fost externat din spital, medicii au spus că el are foarte puține șanse să revină”, “După ce Tonciu l-a lovit în cap, Munteanu și-a pierdut cunoștința”, “Munteanu era căzut jos la pământ. Era puțin inconștient. Nu prea vorbea.”

Cu referire la concluzia instanței de apel că, “... decesul victimei a fost determinat în mare parte de starea de sănătate a victimei, caz în care este suficientă orice influențare din afară pentru a fi posibil sfârșitul, atunci cele comise nu pot fi calificate potrivit art.151 alin.(4) Cod penal”, a menționat că această concluzia este pripită și nemotivată, care nu se conciliază cu materialul probator și în general, cu actele cauzei. Consideră că, instanța de apel nu a analizat în mod convenit și nu s-a expus privind concluzia expertizei medico-legale nr.165/D din 02.08.2012, prin care vătămrile care au fost cauzate lui Munteanu Nicolae au legătură directă cu cauza decesului, și nicidecum nu a fost constatat că decesul victimei a fost determinat de starea de sănătate a victimei sau din cauza tratamentului necorespunzător.

La fel, cu referire la expertiza medico-legală (raport nr.21 din 04.09.2015), subliniază că nu s-a constatat faptul că, decesul victimei putea fi provocat de tratamentul necorespunzător. De asemenea, a evidențiat că la externare partea vătămată avea stare vegetativă.

La caz a enunțat că, instanța de apel nu a analizat minuțios probele din dosar, nu a dat răspuns la toate capetele de cerere din apelul procurorului, prin aceasta nerezolvând fondu apelului declarat.

La argumentul instanței de apel că, “nu s-a constata legătura de cauzalității între decesul lui Munteanu Nicolae și loviturile aplicate de Tonciu Ilie, deoarece s-a stabilit anterior că partea vătămată a mai avut un conflict cu lovituri între el și Pancu Alexandru”, a menționat că instanța de apel la adoptarea deciziei a cercetat, a analizat și a apreciat probele unilateral și nu s-a expus asupra motivelor invocate de procuror în apelul său și a declarațiilor persoanelor nominalizate, s-a referit în

exclusivitate la declarațiile martorului Vatavu Tatiana.

De asemenea, consideră neîntemeiat argumentul instanței de apel că, “.....consideră neconfirmat faptul că în urma unei singure lovituri aplicate de către inculpat au fost cauzate mai multe leziuni corporale descrise în raportul de expertiză medico-legală și de la care a decedat partea vătămată”, la caz, indicând că este de competența expertului de a constata posibilitatea cauzării vătămarilor corporale depistate la partea vătămată în urma unei lovituri sau mai multor, dar nu a instanței.

Pe de altă parte, nu este de acord cu decizia instanței de apel în partea menținerii sentinței judecătoreiei Cahul din 09.06.2017 fără modificări privind încetarea procesul penal în privința lui Tonciu Ilie învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.171 alin.(1), 172 alin.(1) Cod penal, pe motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale în privința inculpatului.

În situația dată, a menționat că, prin Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015 a fost declarat neconstituțional art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, însă în conformitate cu prevederile art.140 alin.(1) al Constituției Republicii Moldova, legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. Deci, la momentul emiterii ordonanței procurorului raionului Cahul, Tomița Mihail din 12.09.2011, norma de procedură penală, prevăzută de art.287 alin.(1) Cod de procedură penală era în vigoare și constituțională. De asemenea, conform art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, la desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale.

Suplimentar, a relevat că, atât procurorul ierarhic superior cât și judecătorul de instrucție, motivat au dispus reluarea urmăririi penale, conducându-se de prevederile legislației procesual penale în vigoare la acel moment.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost

corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, în urma lecturării textului deciziei, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context ține să menționeze următoarele.

6.1. Cu referire la învinuirea lui Tonciu Ilie de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(1), 172 alin.(2) Cod penal, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a menținut în această parte sentința primei instanțe, prin care procesul penal a fost încetat, din motiv că în privința acestuia, pentru aceeași faptă, există hotărârea organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale.

Generalizând argumentările puse la baza soluției de încetare a procesului penal, instanța de apel a concluzionat că, ordonanțele de reluare a urmăririi penale și punerea sub învinuire a lui Tonciu Ilie contravin prevederilor art.6 pct.44), art.22 alin.(2), 287 alin.(4) Cod de procedură penală, art.4 Protocolul 7 al CEDO și art.7 alin.(2) Cod penal.

Reieșind din textul ordonanțelor de reluare a urmăririi penale, menționate supra, în privința lui Tonciu Ilie, instanța de apel a identificat că, la caz, nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza dată, astfel persoana în cauză, a „beneficiat” de o repetare a urmăririlor, iar principiul “*non bis in idem*” consacrat în art.4 din Protocolul nr.7, vizează și cazul dublelor urmăriri.

La caz, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel, la adoptarea deciziei, în mod pripit a acordat prioritate și autoritate a lucrului judecat ordonanțelor de încetare a urmăririi penale din 28.07.2009, 18.09.2009, 23.11.2009, 29.03.2010, 30.06.2010, 25.10.2010, 25.03.2011, 05.08.2011, fără să țină cont că acestea au fost anulate și reluată urmărirea penală.

În acest sens, urmează a se reține faptul că, prin ordonanța procurorului r-lui Cahul, Tomița Mihail din 12 septembrie 2011, a fost anulată ordonanța de încetare a urmăririi penale din 05 august 2011, cu privire la încetarea urmăririi penale și reluată urmărirea penală, iar la data de 22 iunie 2012, prin ordonanță Tonciu Ilie a fost pus sub învinuire în baza art.art.171 alin.(1) și 172 alin.(2) Cod penal.

Ad contrario, instanța de apel urma să țină cont că, la momentul examinării cauzei penale în instanțele de judecată, ordonanțele de încetare a urmăririi penale erau de fapt niște hotărâri anulate, pe când, referitor la ordonanța de reluare a urmăririi penale din 12.09.2011 nu există vreo hotărâre de anulare sau constatare a nulității acesteia. Astfel, opinia instanței despre nulitatea celei din urmă ordonanțe, nu echivalează cu adoptarea unei hotărâri de constatare a nulității absolute a ordonanței respective sau de anulare a acesteia.

Respectiv, instanța de apel a luat concluzii pripite în ce privește acordarea de legitimitate absolută și autoritate a lucrului judecat în privința primelor ordonanțe, de scoatere de sub urmărirea penală și clasare a procesului penal.

Totodată, Colegiul penal lărgit apreciază drept întemeiate argumentele procurorului prin care a remarca că, “Prin Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015 a fost declarat neconstituțional art.287 alin.(1) Cod de procedură penală, însă în conformitate cu prevederile art.140 alin.(1) al Constituției Republicii Moldova, legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. Deci, la momentul emiterii ordonanței procurorului raionului Cahul, Tomița Mihail din 12.09.2011, norma de procedură penală, prevăzută de art.287 alin.(1) Cod de procedură penală era în vigoare și constituțională. De asemenea, conform art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, la desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale.”

În lumina considerentelor relatate supra, Colegiul penal lărgit concluzionează că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia că procesul penal de învinuirea lui Tonciu Ilie de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.171 alin.(1), 172 alin.(2) Cod penal, urmează a fi încetat, pe motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală de încetare a procesului penal în privința inculpatului.

În pofida faptului adoptării unei soluții de încetare a procesului penal, Colegiul penal lărgit consideră că, instanța de apel trebuia să se expună asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, mai mult, că argumente în acest sens au fost invocate în cererea de apel declarată.

6.2. În partea achitării inculpatului Tonciu Ilie învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod Penal, pe motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii, Colegiul penal lărgit constată că, în partea descriptivă a deciziei sale, instanța de apel a indicat declarațiile succesoriului părții vătămate Munteanu Anna, a martorilor Ursu Aliona, Saraianu Natalia, Saraianu Olga, Tonciu Maria, Eugenia Ion, Pancu Alexandru, Jeca Nicolae, Vatavu Tatiana, a inculpatului Tonciu Ilie, precum și probele materiale invocate de către procuror și de către avocatul inculpatului, fără însă, a supune unei verificări minuțioase și obiective fiecare probă separat - sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate în decizie, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

La fel, în urma lecturării deciziei, se reține că, instanța de apel dispunând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(4) Cod penal, din motiv că faptele nu întrunesc elementele infracțiunilor, nu a indicat care anume din elementele componente de infracțiuni incriminate nu sunt întrunite în acțiunile inculpatului Tonciu Ilie, or, instanța de apel și-a motivat decizia apreciind probele unilateral și fără a se expune asupra motivelor invocate de procuror.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85)

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că, în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.6 al prezentei decizii.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit, atrage atenția asupra faptului că instanța de judecată desemnată pentru rejudecarea prezentei cauze penale este Curtea de Apel Chișinău, din motiv că la moment, în cadrul Curții de Apel Comrat activează doar cinci judecători, dintre care trei sunt incompatibili, iar în această situație este imposibilă formarea unui alt complet de judecată compatibil pentru judecarea cauzei penale date, în cadrul acestei instanțe de judecată.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central, Sîrbu Lilia, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 22 noiembrie 2018, în cauza penală privindu-1 pe Tonciu Ilie xxxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 29 august 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico